

КАБЕЛЬНА ПРОДУКЦІЯ ЯК БУДІВЕЛЬНИЙ МАТЕРІАЛ

С. Ю. Атріхалов, А. М. Богославець, В. В. Чернова
ПАТ «Одескабель», Одеса, Україна

З червня 2022 року наша країна є кандидатом на членство у Європейському союзі. В рамках цього Україна наближається до виконання норм та правил що виконуються у ЄС. Однією з цих норм є регламент «Regulation (EU) № 305/2011 Construction products (CPD/CPR)» [1].

Європейський ринок є досить великим та привабливим для українських виробників будівельної продукції. Але для її допуску і вільного переміщення на ринку ЄС, необхідно пройти сертифікацію і підтвердити відповідність Регламенту ЄС 305/2011. Цей регламент набув чинності 09 березня 2011 року та встановлює гармонізовані вимоги щодо випуску і збуту будівельної продукції. Дія регламенту поширюється на всю будівельну продукцію і матеріали, вироблені або розміщені на ринку для використання в будівництві. Виконання вищезазначених вимог забезпечується через введення гармонізованих стандартів, що публікуються в Офіційному журналі Європейського Союзу «Official Journal of the European Union». Єврокомісія публікує будь-які оновлення цього списку стандартів.

В Україні 02 вересня 2020 року Верховною Радою прийнято Закон України № 850-IX «Про надання будівельної продукції на ринку». Цей Закон є технічним регламентом і визначає правові та організаційні засади введення в обіг або надання будівельної продукції на ринку шляхом встановлення правил для вираження показників, пов'язаних із суттєвими експлуатаційними характеристиками такої продукції зі встановленням до неї знака відповідності технічним регламентам.

Відповідно до статті 17, для цілей застосування цього Закону розробляються та приймаються національні стандарти, що є ідентичними відповідним гармонізованим європейським стандартам. Перелік таких стандартів затверджено Міністерством розвитку громад, територій та інфраструктури України від 19 серпня 2024 року № 879.

Так, за номером 531 цього переліку вказано стандарт на кабельну продукцію ДСТУ EN 50575 «Кабелі силові, контрольні та зв'язку. Кабелі для загального використання в будівельних спорудах згідно з вимогами щодо реакції на вогонь» [2]. Стандарт є чинним в Україні та прийнято методом перекладу. Через вимоги стандарту ДСТУ EN 50575, також як і в Євросоюзі, додано посилання на ряд інших стандартів, що пов'язані з тематикою пожежної безпеки та прийняті в Україні методом перекладу або підтвердження (тобто без національних відхилень та правок).

Проведені аналітичні дослідження стандартів доводять, що із введенням в дію Закону України № 850-IX, кількість пожежних показників для кабелів, як категорії будівельної продукції, значно збільшується.

Для досягнення певних значень за деякими показниками потрібно підбирати матеріали, що викори-

стовуються для виробництва кожного конструктивного елемента кабелю. Пожежна безпека кабелів визначається застосованими кабельними композиціями та суттєво залежить від конструктивного виконання кабелів. Відповідно до ефективності розповсюдження вогню та тепловиділення визначено 7 класів кабелів: Аса, В1са, В2са, Сса, Дса, Еса, Fса [3].

Актуальною є проблема визначення впливу застосованих матеріалів на пожежні показники кабелів за результатами випробувань.

Незважаючи на складність питання на ПАТ Одескабель проведено широкий комплекс експериментальних досліджень матеріалів щодо підтвердження відповідності розроблених конструкцій кабелів регламенту ЄС «Regulation (EU) № 305/2011 Construction products (CPD/CPR)» і Закону України № 850-IX «Про надання будівельної продукції на ринку».

Так, в межах вимог стандарту EN 50575 [2] отримано науково-обґрунтовані позитивні результати на конструкціях кабелів локальних обчислювальних мереж (LAN) різних категорій, що відрізняються конструктивним виконанням:

- кабелі класу Еса (виконання кабелів U/UTP; F/UTP; F/FTP; S/FTP -cat.5E(6)(6A) (7)(7A));
- кабелі класу Дса (виконання кабелів U/UTP; F/UTP; F/FTP; S/FTP -cat.5E(6)(6A) (7)(7A));
- кабелі класу Сса (виконання кабелів S/FTP-cat.6A(7)(7A));
- кабелі класу В2са (виконання кабелів F/UTP-cat.5E; U/UTP-cat.6; U/FTP-cat.6A).

У 2024-2025 роках в Єдиній державній електронній системі у сфері будівництва зареєстровані конструкції LAN кабелів класу:

- Fса (виконання кабелів U/UTP-cat.3(5)(5E)(6)(6A); F/UTP-cat.3(5)(5E) (6)(6A); U/UTP-cat.5E patch; SF/UTP-cat.5E(6); U/FTP-cat.6A; F/FTP-cat.6A(7) (7A); S/FTP-cat.6A(7)(7A));
- Еса (виконання кабелів U/UTP-cat.3(5)(5E)(6); F/UTP-cat.3(5)(5E)(6); U/UTP-cat.5E patch).

Список літератури

- [1] Regulation (EU) No 305/2011 of the European Parliament and of the Council of 9 March 2011 laying down harmonised conditions for the marketing of construction products and repealing Council Directive 89/106/EEC (Text with EEA relevance) (consolidated text).
- [2] ДСТУ EN 50575: 2018 (EN 50575:2014+A1: 2016, IDT) Кабелі силові, контрольні та зв'язку. Кабелі для загального використання в будівельних спорудах згідно з вимогами щодо реакції на вогонь
- [3] ДСТУ EN 13501-6:2019 Пожежна класифікація будівельних виробів і будівельних конструкцій. Частина 6. Класифікація за результатами випробування щодо реакції на вогонь кабелів силових, контрольних та зв'язку (EN 13501-6:2018, IDT).